

2015-11-25

B E S L U T S P R O M E M O R I A

FI Dnr 15-2751

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Ändringar i regler om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

Sammanfattning

Finansinspektionen beslutar om ändringar i föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Ändringarna är i huvudsak en följd av det nya redovisningsdirektivet och de ändringar som med anledning av direktivet görs i årsredovisningslagen (1995:1554) och lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Ändringarna ska bl.a. göra det enklare för mindre företag att redovisa. Föreskrifterna börjar gälla samtidigt som lagändringarna den 1 januari 2016.

Finansinspektionen inför bl.a. nya begrepp som ”gemensamt styrda företag”, ”ägarintressen” och ”eventualförpliktelser”. Vidare anpassas föreskrifterna till lagändringarna bl.a. genom att upplysningar som i dag i en årsredovisning ingår i ”poster inom linjen”, i stället ska lämnas i not samt att en ny post, ”fond för utvecklingsutgifter”, läggs till i eget kapital. Dessutom görs vissa uppdateringar av hänvisningar till ovan nämnda lagar och därutöver ett antal redaktionella ändringar.

Ändringarna förväntas inte öka den administrativa bördan för företagen eftersom de främst består av uppdateringar och förtydliganden utan att det sakliga innehållet förändras.

Föreskrifterna tillämpas på årsbokslut, årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter som upprättas för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2016 eller senare.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Målet med regleringen	3
1.2	Nuvarande och kommande regelverk	4
1.3	Regleringsalternativ	6
1.4	Rättsliga förutsättningar	6
1.5	Ärendets beredning	6
2	Motivering och överväganden	7
2.3	Gemensamt styrda företag, ägarintressen, intresseföretag	9
2.4	Kapitalandelsmetoden	9
2.5	Avistaköp och avistaförsäljning	11
2.6	Eget kapital	11
2.7	Allmänna råd	12
2.8	Redaktionella ändringar och förtydliganden	13
3	Konsekvensanalys	13
3.1	Konsekvenser för instituten	13
3.2	Konsekvenser för samhället och konsumenterna	14
3.3	Konsekvenser för Finansinspektionen	15
3.4	Tidpunkt för ikraftträdande	15
	Bilaga 1	16

1 Utgångspunkter

1.1 Målet med regleringen

Den 26 juni 2013 antog Europaparlamentet och rådet ett direktiv om årsredovisning och koncernredovisning samt om rapportering av betalningar till regeringar från företag verksamma inom utvinningsindustrin (redovisningsdirektivet)¹. Direktivet ersätter de fjärde och sjunde bolagsrättsliga direktiven om årsredovisning respektive koncernredovisning. Det nya redovisningsdirektivet är ett led i EU:s strävan att förenkla regelverken för företag som verkar inom EU, framför allt för små företag. Redovisningsdirektivet innehåller bestämmelser om års- och koncernredovisning. I åtskilliga avseenden innebär direktivet inte några ändringar i sak. Redovisningsdirektivet skulle ha varit genomfört i nationell rätt senast den 20 juli 2015, men är försenat.

Redovisningsutredningen har haft regeringens uppdrag² att bl.a. lämna de lagförslag som krävs för att genomföra det nya direktivet i svensk rätt. Utredningen har lämnat ett delbetänkande³ och regeringen lämnade en proposition⁴ i september 2015 vilken antogs av riksdagen i november. Lagändringarna för att genomföra redovisningsdirektivet träder i kraft den 1 januari 2016.

Lagändringarna medför att Finansinspektionen behöver göra vissa ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (redovisningsföreskrifterna eller föreskrifterna). Ändringarna som Finansinspektionen nu beslutar om syftar till att anpassa föreskrifterna till de nya lagbestämmelserna, men även till att uppdatera föreskrifterna med anledning av ändringar i IFRS-regelverket⁵ som antagits av Europeiska kommissionen. Finansinspektionen gör även vissa redaktionella ändringar.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG.

² Genomförande av EU-direktiv om årsredovisning och koncernredovisning, dir. 2012:126.

³ Genomförande av EU:s nya redovisningsdirektiv (SOU 2014:22).

⁴ Propositionen 2015/16:3 Tydligare redovisningsregler och nya rapporteringskrav för utvinningsindustrin.

⁵ IFRS-regelverket utgörs av ett antal redovisningsstandarder och tolkningar som publiceras av International Accounting Standards Board (IASB). Standarderna benämns International Accounting Standards (IAS) och International Financial Reporting Standards (IFRS). Tolkningarna benämns tolkningar från Standing Interpretations Committee (SIC) och tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRIC).

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

1.2.1 Nuvarande regelverk

Institut ska upprätta och offentliggöra årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter enligt lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL).

I syfte att säkerställa att institutens externa redovisning har en hög och enhetlig standard är det Finansinspektionens principiella hållning att alla institut bör tillämpa samma redovisningsregler som noterade icke-finansiella företag, dvs. det av Europeiska kommissionen antagna IFRS-regelverket och rekommendationer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering. Rådet för finansiell rapportering är ett nationellt organ som utformar rekommendationer och uttalanden för juridiska personer, vars värdepapper är noterade på en reglerad marknad i Sverige, med utgångspunkt i IFRS-regelverket.

Finansinspektionen ansvarar för att utveckla god redovisningssed för institut i den utsträckning det är påkallat med hänsyn till deras särart, se 8 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078). Finansinspektionens redovisningsföreskrifter reglerar detta närmare. Föreskrifterna ändrades senast genom föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:18) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och tillämpas på årsbokslut, årsredovisningar och koncernredovisningar som upprättats för räkenskapsår som påbörjats den 1 januari 2014 eller senare.

Koncernredovisning

Samtliga institut ska när de upprättar sina koncernredovisningar tillämpa IFRS-regelverket. De ska även tillämpa rekommendationer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering avseende koncernredovisning, som kompletterar IFRS-regelverket. Kompletteringarna avser bland annat de krav på upplysningar som ska lämnas i koncernredovisningarna enligt ÅRKL och som saknar motsvarighet i IFRS-regelverket.

Vidare finns det i 7 kap. redovisningsföreskrifterna bestämmelser som institut ska tillämpa i sina koncernredovisningar.

Årsredovisning

Institut ska upprätta sin redovisning för juridisk person i enlighet med bestämmelserna i ÅRKL. Denna lag hänvisar dock i stora delar till bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL). Dessa lagar är till sin karaktär ramlagar. Lagarnas innehåll kompletteras av normgivande organ och redovisningspraxis.

När det gäller redovisningen i en enskild juridisk person som är ett institut tillämpas s.k. lagbegränsad IFRS. Det innebär att ett av Europeiska kommissionen godkänt IFRS-regelverk tillämpas så långt det är möjligt med

hänsyn till lagar, andra författningar eller redovisningsföreskrifter. I redovisningsföreskrifterna föreskrivs även att Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 *Redovisning för juridiska personer* får tillämpas i den utsträckning detta är förenligt med lag, andra författningar och redovisningsföreskrifterna.⁶

Undantag från och tillägg till IFRS-regelverket och Rådet för finansiell rapporterings rekommendationer och uttalanden kan dels motiveras av att det finns specifika lagar för instituten, dels av annan hänsyn baserad på institutens särart. Sådan hänsyn kan exempelvis ha sin grund i kapitaltäckningsregler, speciella rörelseregler, skilda skatteregler samt vissa lätttnadsregler för mindre företag.

1.2.2 Kommande regelverk

Ändringarna i redovisningsföreskrifterna är, vilket nämns i avsnitt 1.1, dels föranledda av lagändringar som träder i kraft den 1 januari 2016, dels av uppdateringar av IFRS-regelverket. Ändringarna i redovisningsföreskrifterna kommer att medföra ändringar i rapporteringen till Finansinspektionen.

I början av 2015 kom slutbetänkandet från Redovisningsutredningen (En översyn av årsredovisningslagarna, SOU 2015:8) med förslag till ytterligare lagändringar till följd av bl.a. redovisningsdirektivet. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017. Om de genomförs kommer det i sin tur medföra att följdändringar behöver göras i redovisningsföreskrifterna och att rapporteringen till Finansinspektionen behöver anpassas till de nya reglerna.

International Accounting Standards Board (IASB⁷) och Rådet för finansiell rapportering uppdaterar kontinuerligt sina redovisningsregler. Redovisningsföreskrifterna hänvisar till det vid varje tidpunkt gällande IFRS-regelverket som Europeiska kommissionen har antagit och de vid varje tidpunkt gällande rekommendationerna och uttalandena från Rådet för finansiell rapportering. Eftersom redovisningsreglerna uppdateras kontinuerligt behöver Finansinspektionen i tillämpliga fall göra ändringar i redovisningsföreskrifterna.

Europeiska kommissionen förväntas anta ett antal ändringar av IFRS-regelverket som enligt IASB, ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2016 eller senare, se vidare i bilaga 1.

⁶ 2 kap. 1 § andra stycket Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

⁷ IASB ansvarar för IFRS-regelverket, dvs. International Accounting standards (IAS), International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar från Standing Interpretations Committee (SIC) och tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRIC).

1.3 Regleringsalternativ

Syftet med redovisningsföreskrifterna är att säkerställa att instituten håller en hög och enhetlig standard i sin externa redovisning. Finansinspektionen ser inte att det finns några alternativ till reglering för att uppnå detta, och väljer därför att besluta ändringar i föreskrifterna.

Ändringarna i föreskrifterna utgörs som tidigare nämnts främst av uppdateringar för att anpassa nuvarande regler till redovisningsdirektivet och ändringarna i ÅRKL och ÅRL. Uppdateringar är även nödvändiga för att på bästa sätt spegla förändringar i andra redovisningsregelverk eftersom föreskrifterna hänvisar till de standarder och uttalanden från IASB som gäller vid varje tidpunkt. Det finns även behov att förtydliga vissa bestämmelser i redovisningsföreskrifterna som lämnat utrymme för tolkningar. Konsekvenser av att inte ändra redovisningsföreskrifterna skulle därmed innebära att föreskrifterna inte skulle vara i linje med redovisningsdirektivet, ÅRKL och ÅRL samt att de otydligheter som identifierats i föreskrifterna skulle finnas kvar.

1.4 Rättsliga förutsättningar

Finansinspektionen får utfärda föreskrifter om kreditinstituts och värdepappersbolags löpande bokföring, årsbokslut, delårsrapporter, årsredovisning och koncernredovisning enligt 4–8 §§ förordningen (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag samt enligt 1 kap. 5 § ÅRKL. Finansinspektionen har även bemyndigande enligt 19 b § förordningen (1992:308) om utländska filialer m.m. och enligt 14 a § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. att utfärda föreskrifter om omfattningen av och innehållet i den redovisning som utländska filialer lämnar för verksamheten.

1.5 Ärendets beredning

Finansinspektionen har i ärendet inte använt sig av någon extern referensgrupp med representanter från berörda institut och branschorganisationer. Anledningen är att ändringarna främst består av uppdateringar och förtydliganden, liksom redaktionella ändringar som är en följd av ändringarna i ÅRKL och ÅRL med anledning av redovisningsdirektivet.

Den 15 september 2015 remitterade Finansinspektionen ett förslag till ändringar i föreskrifterna om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag tillsammans med en remisspromemoria. Sammanlagt har 12 remissvar kommit in till Finansinspektionen. Skriftliga synpunkter på förslaget har kommit in från Bokföringsnämnden och Skatteverket. De synpunkterna redovisas och bemöts under respektive avsnitt. En del andra remissinstanser, såsom Konkurrensverket, Pensionsmyndigheten, Riksbanken och Statistiska Centralbyrån, har inga synpunkter på förslaget och en remissinstans,

branschorganisationen för redovisningskonsulter, revisorer och rådgivare (FAR), har tillstyrkt det. Finansbolagens förening, Regelrådet, Riksrevisionen, Svenska bankföreningen och Svensk försäkring har avstått från att yttra sig.

2 Motivering och överväganden

Finansinspektionen redogör nedan för ändringarna i förhållande till de nuvarande redovisningsföreskrifterna och andra redovisningsregler, samt de överväganden som har gjorts och hur ändringarna motiveras.

2.1 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Finansinspektionens ställningstagande:

Upplysningskraven i 29–32 §§ i bilaga 1 till redovisningsföreskrifterna, som preciserar vilka upplysningar som ska lämnas om ”posterna inom linjen”, flyttas till 5 kap. 8 § respektive till en ny 8 a § i samma kapitel. Dessa upplysningskrav ändras inte i sak. Dessutom ersätts begreppet ”poster inom linjen” med begreppen ”ställda säkerheter” och ”eventalförpliktelser”.

Bestämmelsen i 33 § i bilaga 1 till redovisningsföreskrifterna om att specifikationer till ”poster inom linjen” får redovisas i not upphör att gälla.

Remisspromemorian:

Promemorian innehöll samma förslag.

Remissinstanserna:

Bokföringsnämnden anser att Finansinspektionen bör överväga att inte använda begreppet ”ansvarsförbindelse” i 5 kap. 8 a § då det finns en risk för förvirring om begreppet ”ansvarsförbindelse” behålls med en snävare betydelse än ”eventalförpliktelser” när begreppen tidigare har likställts med varandra i den kompletterande normgivningen. Det är Bokföringsnämndens uppfattning att det i stället för ”ansvarsförbindelse” är bättre att använda begreppen ”garantier” och ”ekonomiska åtaganden”.

Övriga remissinstanser har inga synpunkter.

Finansinspektionens skäl:

I bilaga 1 till ÅRKL enligt nuvarande lydelse, ingår ”poster inom linjen” i uppställningsformen för balansräkningen. Med anledning av det nya redovisningsdirektivet har lagreglerna ändrats så att ”poster inom linjen” har tagits bort från denna uppställningsform. De upplysningar som finns i ”poster inom linjen” ska i stället lämnas i not. Vidare har begreppet ”poster inom linjen” tagits bort och ett nytt begrepp, ”eventalförpliktelser”, har införts.

Upplysningskraven i 29–32 §§ i bilaga 1 till redovisningsföreskrifterna preciserar vilka upplysningar som ska lämnas om ”poster inom linjen”. Mot bakgrund av ändringarna i ÅRKL flyttar Finansinspektionen dessa

upplysningskrav till 5 kap. 8 och 8 a §§ redovisningsföreskrifterna, som handlar om notupplysningar. Detta medför inte att upplysningskraven ändras i sak. I 33 § bilaga 1 redovisningsföreskrifterna anges när upplysningar i "poster inom linjen" får lämnas i not. Eftersom dessa upplysningar enligt de nya lagreglerna ska lämnas i not behövs inte längre 33 § i bilaga 1 redovisningsföreskrifterna. Paragrafen tas därför bort.

Då ÅRKL i sin nya lydelse inte längre innehåller begreppet "poster inom linjen" och ett nytt begrepp "eventualförpliktelser" har tillkommit, behöver redovisningsföreskrifterna anpassas till detta. I den nya lydelsen av lagen har "poster inom linjen" ersatts med ett krav på att i not lämna upplysningar om "eventualförpliktelser" och "ställda säkerheter". Därför ersätts begreppet "poster inom linjen" med begreppen "ställda säkerheter" och "eventualförpliktelser" i redovisningsföreskrifterna.

Finansinspektionen gör inga ändringar med anledning av Bokföringsnämndens förslag om att byta ut begreppet "ansvarsförbindelse" då "ansvarsförbindelse" är ett begrepp som, för de företag som omfattas av redovisningsföreskrifterna, har en etablerad innebörd som är snävare än eventualförpliktelse.

2.2 Aktivering av utvecklingsutgifter och utdelningsbegränsning

Finansinspektionens ställningstagande:

I 26 § i bilaga 1 till redovisningsföreskrifterna tas en ny delpost, "fond för utvecklingsutgifter", in i balansräkningen. Vidare preciseras vad som avses med den nya delposten.

Remisspromemorian:

Promemorian innehöll samma förslag.

Remissinstanserna:

Ingen remissinstans har lämnat några synpunkter på förslaget.

Finansinspektionens skäl:

Med anledning av det nya redovisningsdirektivet, har det i 3 kap. 10 a och 10 b §§ ÅRL tagits in en ny post i det bundna egna kapitalet benämnd "fond för utvecklingsutgifter". Med ändringen begränsas möjligheten att dela ut den del av ett aktiebolags respektive en ekonomisk förenings eget kapital som svarar mot av företaget aktiverade utvecklingsutgifter. Motsvarande bestämmelse för kreditinstitut och värdepappersbolag har tagits in i 3 kap. 3 § ÅRKL.

Mot bakgrund av ändringarna i ÅRL och ÅRKL beslutar Finansinspektionen att införa en ny delpost i uppställningsformen för balansräkningen i 26 § i bilaga 1. En hänvisning till ÅRL för att precisera innebörden av denna delpost införs dessutom.

2.3 Gemensamt styrda företag, ägarintressen, intresseföretag

Finansinspektionens ställningstagande:

Begreppet "intresseföretag" byts ut mot "intresseföretag och gemensamt styrda företag" i redovisningsföreskrifterna. Det leder till ändringar i t.ex.

8 § i bilaga 1 och 14 § i bilaga 2 redovisningsföreskrifterna.

Begreppet "ägarintressen" införs dessutom i föreskrifterna, vilket innebär att en ny paragraf införs i 9 a § i bilaga 1. Införandet av begreppet ägarintressen medför en del följdändringar i redovisningsföreskrifterna, t.ex. i 7 § i bilaga 1 och i 5 § i bilaga 2.

Remisspromemorian:

Promemorian innehöll samma förslag.

Remissinstanserna:

Ingen remissinstans har lämnat några synpunkter på förslaget.

Finansinspektionens skäl:

I 1 kap. 5 § ÅRL finns en definition av begreppet "intresseföretag".

Definitionen ändras genom lagens nya lydelse så att det nuvarande begreppet "intresseföretag" delas upp i begreppen "intresseföretag" och "gemensamt styrda företag". Det innebär att begreppet "intresseföretag" blir snävare. Dessa omformuleringar utgör inga ändringar i sak.

Dessutom införs det nya begreppet "ägarintressen" i ÅRL och ÅRKL. Vilket får till följd att en ny post benämnd "Ägarintressen i övriga företag" tas in i balansräkningen.

Med anledning av lagändringarna beslutar Finansinspektionen att motsvarande begrepp införs i redovisningsföreskrifterna. Detta medför att Finansinspektionen även beslutar att en beskrivning av den nya posten "Ägarintressen i övriga företag" tas in i redovisningsföreskrifterna.

2.4 Kapitalandelsmetoden

Finansinspektionens ställningstagande:

Begreppet "koncern" tas bort från 16 § i bilaga 2 samt från bilaga 3 sista stycket redovisningsföreskrifterna. Det innebär att kapitalandelsmetoden kan tillämpas i ett instituts redovisning för juridisk person. Samtidigt införs ett förtydligande i 5 § i bilaga 2 redovisningsföreskrifterna genom att en mening läggs till sist i paragrafen.

Remisspromemorian:

Promemorian innehöll i stort sett samma förslag.

Remissinstanserna:

Skatteverket anser att ÅRL begränsar tillämpningen av kapitalandelsmetoden i en juridisk person till innehav i intresseföretag och att sista meningen i 5 § i bilaga 2 redovisningsföreskrifterna därför inte ska omnämna gemensamt styrda företag. Skatteverket stöder sin synpunkt på att propositionen 2015/16:3 inte föreslår någon ändring av 4 kap. 13 a § ÅRL till vilken hänvisning sker i ÅRKL.

Övriga remissinstanser har inga synpunkter.

Finansinspektionens skäl:

Enligt nuvarande 4 kap. 13 a § ÅRL är det tillåtet att redovisa andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden för juridisk person under vissa förutsättningar. En sådan förutsättning är bl.a. att det är förenligt med god redovisningssed. Motsvarande bestämmelse för kreditinstitut och värdepappersbolag finns i 4 kap. 1 § ÅRKL.

Eftersom IFRS-regelverket tidigare inte tillåtit kapitalandelsmetoden för redovisning av andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag i redovisningen avseende juridisk person, har en sådan redovisning inte ansetts vara förenlig med god redovisningssed.

Enligt en ändring av IFRS-regelverkets IAS 27.10 (se bilaga 1) är det tillåtet att tillämpa kapitalandelsmetoden för andelar i bl.a. intresseföretag och gemensamt styrda företag i företags separata finansiella rapporter. Denna ändring har ännu inte antagits av Europeiska kommissionen, men förväntas antas innan ikraftträdandet av ändringarna i redovisningsföreskrifterna. Begreppet ”koncern” tas därmed bort i de delar av redovisningsföreskrifterna som behandlar kapitalandelsmetoden. Detta öppnar upp för en tillämpning av kapitalandelsmetoden i ett instituts redovisning för juridisk person av innehav i intresseföretag och gemensamt styrda företag.

Efter synpunkter från Skatteverket ändrar Finansinspektionen 5 och 16 §§ i bilaga 2, post 14A i resultaträkningens uppställning i bilaga 3, samt skrivningen i sista stycket i bilaga 3 redovisningsföreskrifterna till en mindre detaljerad innebörd genom att inte precisera vilka innehav av ägarintressen som kan vara aktuella att redovisa enligt kapitalandelsmetoden. Finansinspektionen väljer denna lösning då 4 kap. 13 a § ÅRL inte kommer att ändras från och med 1 januari 2016 men Finansinspektionen bedömer att det är stor sannolikhet att 4 kap. 13 a § ÅRL uppdateras i samband med införandet av slutbetänkandet.

Notera att enligt 4 kap. 2 § 5 ÅRKL måste vissa institut söka medgivande hos Finansinspektionen för att få tillämpa kapitalandelsmetoden i redovisningen avseende juridisk person. Denna bestämmelse ändras inte.

IFRS-regelverket (se IAS 28.16) kräver i vissa fall att kapitalandelsmetoden ska tillämpas på ett instituts redovisning avseende juridisk person. Ett institut behöver inte följa en regel i IFRS-regelverket som är förenlig med ÅRKL och

redovisningsföreskrifterna om institutet i stället tillämpar motsvarande regel i RFR 2 (2 kap. 1 § andra stycket redovisningsföreskrifterna). Ett undantag från att tillämpa IAS 28.16 finns i dagsläget inte i RFR 2 och Finansinspektionen ser i nuläget ingen anledning till att institut i vissa fall måste tillämpa IAS 28.16. Rådet för finansiell rapportering föreslår i sin inbjudan till kommentarer avseende sitt förslag till ändringsmeddelande (RFR-ri 2015:2), en ändring av RFR 2 som innebär att det inte är något tvång att tillämpa kapitalandelsmetoden i redovisningen avseende juridisk person även om IAS 28.16 i vissa fall kräver det. Finansinspektionen beslutar inte i nuläget några nya föreskrifter på grund av IAS 28.16. Finansinspektionen ser inte heller några sakliga skäl till varför institut ska följa andra bestämmelser än noterade företag på detta område.

2.5 Avistaköp och avistaförsäljning

Finansinspektionens ställningstagande:

Antalet bankdagar ändras från tre till två dagar i 3 kap. 9 § redovisningsföreskrifterna när det gäller avtal med leverans för transaktioner på penning- och obligationsmarknaden eller aktiemarknaden.

Remisspromemorian:

Promemorian innehöll samma förslag.

Remissinstanserna:

Ingen remissinstans har lämnat några synpunkter på förslaget.

Finansinspektionens skäl:

I 2 kap. artikel 5 punkten 2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012, har avvecklingsschemat för värdepapper handlade på en handelsplats ändrats genom att antalet bankdagar för penning- och obligationsmarknaden eller aktiemarknaden är två dagar i stället tre. Motsvarande ändring införs därmed i redovisningsföreskrifterna.

2.6 Eget kapital

Finansinspektionens ställningstagande:

Bestämmelsen i 5 kap. 22 § redovisningsföreskrifterna om var de olika upplysningskraven om eget kapital får lämnas, omformuleras och flyttas till en ny paragraf, 3 kap. 11 §.

Remisspromemorian:

Promemorian innehöll samma förslag.

Remissinstanserna:

Ingen remissinstans har lämnat några synpunkter på förslaget.

Finansinspektionens skäl:

Enligt nuvarande 5 kap. 22 § redovisningsföreskrifterna, får indelningen av eget kapital i bundet respektive fritt eget kapital och specifikationen av det egna kapitalets förändringar jämfört med föregående år, lämnas i en separat rapport över förändringar i eget kapital, i stället för i not och vad avser indelningen i eget kapital, även i stället för i balansräkningen.

I den nya paragrafen, 3 kap. 10 a § ÅRL, framgår att indelningen av eget kapital i bundet respektive fritt eget kapital inte behöver framgå av balansräkningen eller i not om den i stället framgår av en rapport över förändringen i eget kapital. Rapporten över förändringar i eget kapital ska utgöra en del av årsredovisningen. Motsvarande bestämmelse finns inte i ÅRKL. Enligt 3 kap. 3 § ÅRKL, i dess nya lydelse, liksom enligt nuvarande bestämmelser i 5 kap. 4 § ÅRKL, ska indelningen av eget kapital i bundet respektive fritt eget kapital framgå av balansräkningen eller not. Finansinspektionen beslutar att de företag som ska följa ÅRKL även framöver, med stöd av redovisningsföreskrifterna, ska kunna lämna informationen i en rapport över förändringen i eget kapital i stället för i balansräkningen eller i not. Eftersom bestämmelserna om eget kapital enligt de nya lydelseerna av årsredovisningslagarna flyttas från 5 kap. till 3 kap., beslutar Finansinspektionen att samma systematik ska gälla i redovisningsföreskrifterna. Bestämmelsen i redovisningsföreskrifterna som ger denna valmöjlighet förs över från 5 kap. till en ny paragraf, 3 kap. 11 §. Som en följd av detta upphävs 5 kap. 22 §.

2.7 Allmänna råd**Finansinspektionens ställningstagande:**

De allmänna råden till 5 kap. 10 § samt råden till 26 och 27 §§ i bilaga 1 redovisningsföreskrifterna tas bort.

Remisspromemorian:

Promemorian innehöll samma förslag.

Remissinstanserna:

Ingen remissinstans har lämnat några synpunkter på förslaget.

Finansinspektionens skäl:

De allmänna råden till 5 kap. 10 § är en hänvisning till ÅRKL. De allmänna rådets innebörd framgår redan av 5 kap. 6 § 3 ÅRKL.

De allmänna råden till 26 § i bilaga 1 tillför inget utöver vad som redan framgår av 4 kap. 14 a–e §§ ÅRL och 4 kap. 1 § ÅRKL.

De allmänna råden till 27 § i bilaga 1 tillför inget utöver vad som framgår av, dels 4 kap. 14 § ÅRL och 4 kap. 1 § ÅRKL, dels 3 kap. 3 § ÅRKL, i dessa lagars nya lydelse.

Därmed bedömer Finansinspektionen att de allmänna råden inte behövs och att de därför ska upphävas.

2.8 Redaktionella ändringar och förtydliganden

Finansinspektionen ändrar följande i syfte att tydliggöra redovisningsföreskrifterna och anpassa dem till de aktuella lagändringarna:

- I 5 kap. 14 § uppdateras hänvisningen till ÅRL, från 5 kap. 20 och 22–25 §§ till 5 kap. 40–44 §§ ÅRL.
- I 7 kap. 2 § c, tas hänvisningen till 6 kap. 1 § redovisningsföreskrifterna bort, då bestämmelsen inte innehåller något krav på att upplysningar ska lämnas. Hänvisningen tas in i 7 kap. 2 §.
- I 10 § i bilaga 1 har forskningsarbeten tagits bort från listan över vad som kan ingå i posten ”immateriella anläggningstillgångar”, då motsvarande ändring återfinns i 4 kap. 2 § ÅRL. Lagändringen motiveras av en uppdatering utifrån nuvarande redovisningspraxis.
- I 26 § i bilaga 1 tas den sista meningen i första stycket bort, då den föranlett frågor i stället för att uppfattas som ett förtydligande.

3 Konsekvensanalys

Syftet med redovisningsföreskrifterna är att säkerställa att institutens externa redovisning håller en hög och enhetlig standard. De ändringar som Finansinspektionen nu beslutar innebär främst att nuvarande regler uppdateras och förtydligas, vilket i sin tur sammantaget bör leda till oförändrade eller minskade kostnader för instituten. Regleringen bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU. Nedan följer en beskrivning av konsekvenserna.

3.1 Konsekvenser för instituten

3.1.1 Berörda företag

Ändringarna berör de företag som omfattas av redovisningsföreskrifterna, dvs. samtliga kreditinstitut och värdepappersbolag samt vissa finansiella holdingföretag och vissa filialer till utländska kreditinstitut och värdepappersbolag.

För närvarande finns i Sverige knappt 130 kreditinstitut (banker och kreditmarknadsföretag), närmare 120 värdepappersbolag, drygt 80 konsoliderade grupper och knappt 30 filialer till utländska kreditinstitut och värdepappersbolag. Dessa består både av stora banker och mindre kreditinstitut.

3.1.2 Kostnader för instituten

Finansinspektionen ändrar i de delar av redovisningsföreskrifterna som instituten ofta ställer frågor om, vilket ska bidra till mer användbara

föreskrifter. Ändringarna ska tydliggöra för instituten exempelvis vilken information som de ska lämna. Föreskrifterna uppdateras även på grund av ändringar i lag, men innebär i de flesta fall ingen ändring i sak.

Ingen regeländring bedöms öka den administrativa bördan för instituten. Ändringarna i övrigt kommer inte heller medföra några materiella eller finansiella kostnader för de berörda instituten.

3.1.3 Konsekvenser för små institut

Ändringarna bedöms inte medföra några ytterligare konsekvenser för små institut jämfört med konsekvenserna för större institut. Med ändringarna avses företagets behov att vända sig till Finansinspektionen med frågor om tolkningar och förtydliganden av regelverket att minska. Det kan vara en fördel för de mindre företagen jämfört med de större, då de förstnämnda ofta har mindre resurser. Det kan bidra till att de mindre företagen kan använda sina resurser mer effektivt och där de bäst behövs.

3.1.4 Konsekvenser för konkurrensen och marknaden

Ändringarna bedöms inte påverka konkurrensen mellan de berörda instituten. Förtydliganden och uppdateringar i regelverket gynnar samtliga företag. Ändringarna medför inte heller att inträdeshindren höjs för andra företag som vill komma in på marknaden. Bedömningen är således att de uppdaterade redovisningsföreskrifterna inte kommer att påverka konkurrensförhållandena på marknaden.

3.2 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Finansinspektionen bedömer att ändringarna kommer att bidra till att reglerna blir tydligare och mer ändamålsenliga, vilket är till nytta både för samhället och för konsumenterna.

En tillförlitlig och enhetlig extern redovisning är av stor betydelse för både berörda institut och för Finansinspektionen i arbetet med att främja väl fungerande marknader, finansiell stabilitet och ett gott konsumentskydd. För att uppnå en hög och enhetlig standard i institutens externa redovisning är det nödvändigt med tydliga och ändamålsenliga redovisningsföreskrifter, vilket regeländringarna förväntas bidra till.

Detta gagnar investerare och andra intressenter som vill ha tydlig och meningsfull information om institutens verksamhet. Välinformerade investerare förväntas fatta välgrundade beslut, vilket bidrar till att samhällets resurser investeras där de används mest effektivt och produktivt. Att redovisningsföreskrifterna är tydliga och ändamålsenliga är därmed till nytta även för samhället i stort.

3.3 Konsekvenser för Finansinspektionen

Ändringsföreskriften medför inte att behovet av resurser ökar för Finansinspektionen. Tvärtom förväntas de uppdaterade och tydligare föreskrifterna, minska risken för missförstånd. Det bör i sin tur bidra till att minska institutens behov av att ställa frågor till Finansinspektionen om hur de ska tolka regelverket.

3.4 Tidpunkt för ikraftträdande

Ändringarna i redovisningsföreskrifterna träder i kraft samma dag som lagändringarna börjar gälla, dvs. den 1 januari 2016. De nya reglerna tillämpas på årsbokslut, årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter som upprättas för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2016 eller senare. Finansinspektionen bedömer inte att några andra omständigheter, utöver tidpunkten för lagändringarnas ikraftträdande, behöver beaktas när det gäller ikraftträdandet av föreskrifterna. Med tanke på att ändringarna inte innebär några större ändringar i sak, bedömer Finansinspektionen inte heller att myndigheten behöver göra några särskilda informationsinsatser med anledning av ändringarna.

Bilaga 1

Nedanstående ändringar i IFRS-regelverket ska enligt IASB tillämpas på räkenskapsår som inleds 1 januari 2016 eller senare. Endast ändringen av IAS 27 *Separata finansiella rapporter* motiverar ändringar i redovisningsföreskrifterna. Denna ändring framgår av avsnitt 2.4. Av de ändringar i IFRS-regelverket som framgår nedan har Europeiska kommissionen fram till och med den 24 november 2015 endast antagit ändringarna av IFRS 11 avseende förvärv av gemensam verksamhet och ändringarna av IAS 16 och IAS 41 avseende producerande växter.

- **IFRS 10 Koncernredovisning**, ändringar som klargör att undantaget från att upprätta koncernredovisning även är tillämpligt för ett moderföretag som är dotterföretag till ett investmentföretag, utgiven av IASB 2014-12-18.
- **IFRS 11 Samarbetsarrangemang**, ändringar avseende förvärv av gemensam verksamhet utgiven av IASB 2014-05-06.
- **IFRS 12 Upplýsingar om andelar i andra företag**, ändringar som innebär klargörande för investmentföretag som värderar alla sina dotterföretag till verkligt värde i enlighet med IFRS 10.31, utgiven av IASB 2014-12-18.
- **IAS 1 Utformning av finansiella rapporter**, ändringar avseende s.k. "Disclosure Initiative", utgiven av IASB 2014-12-18.
- **IAS 16 Materiella anläggningstillgångar**, avseende förtydligande av godtagbara metoder för avskrivningar, utgiven av IASB 2014-05-12 samt ändringar avseende producerande växter, utgiven av IASB 2014-06-30.
- **IAS 27 Separata finansiella rapporter**, ändringar avseende begreppet "separata finansiella rapporter" samt tillåtelse att tillämpa kapitalandelsmetod i separata finansiella rapporter, utgiven av IASB 2014-08-12.
- **IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures**, ändringar som klargör hur innehav i intresseföretag och joint ventures som är investmentföretag ska redovisas, utgiven av IASB 2014-12-18.
- **IAS 38 Immateriella tillgångar**, avseende förtydligande av godtagbara metoder för avskrivningar, utgiven av IASB 2014-05-12.
- **IAS 41 Jord och skogsbruk**, ändringar avseende producerande växter, utgiven av IASB 2014-06-30.
- Ändringar i **IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter**, **IFRS 7 Finansiella instrument: Upplýsingar**, **IAS 19 Ersättningar till anställda** och **IAS 34 Delårsrapportering** inom ramen för IASB:s årliga förbättringar av IFRS (förtydliganden och korrigeringar av utgivna standarder), utgiven av IASB 2014-09-25.